

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการขยะอินทรีย์ในครัวเรือนโดยใช้ไส้เดือนดิน
เทศบาลเมืองหนองสำโรง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

๑. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันขยะมูลฝอยนับวันจะมีปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในเขตเมืองอันเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรและการอพยพจากชนบทเข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก และในการกำจัดขยะมูลฝอยมีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้นอันเนื่องจากคุณสมบัติของขยะที่นำมาใช้ในกิจกรรมของมนุษย์ถึงส่วนหนึ่งสามารถที่จะนำกลับมาใช้ใหม่ได้แต่บางอย่างเกิดพิษ หากการจัดการไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ทั้งนี้หากศึกษาองค์ประกอบของขยะมูลฝอยโดยเฉพาะเทศบาลเมืองหนองสำโรงจากการสำรวจโดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ที่ ๙ ร่วมกับตัวแทนชุมชนในเขตเทศบาลเมืองหนองสำโรงจะพบว่าร้อยละ ๕๔.๕๘ เป็นขยะอินทรีย์ที่ย่อยสลายได้ รองลงมาร้อยละ ๒๓.๔๘ เป็นพลาสติกกรมทุกประเภท ร้อยละ ๗.๖๓ เป็นขยะที่นำไปเป็นเชื้อเพลิงได้ อีกร้อยละ ๔.๙๖ เป็นแก้ว ร้อยละ ๓.๔๔ เป็นกระดาษ ร้อยละ ๐.๕๗ เป็นโลหะ ส่วนที่เหลือรวมกันร้อยละ ๕.๓๔ เป็นโฟมและขยะอื่นๆ ที่ไม่มีมูลค่า

เทศบาลเมืองหนองสำโรงมีพื้นที่ ๒๔.๘๕ ตารางกิโลเมตร จำนวนครัวเรือน ๑๐,๘๖๘ ครัวเรือน ประชากร ๒๖,๓๖๖ คน ขยะมูลฝอยที่เทศบาลจัดเก็บเดือนละประมาณ ๔๐๐ ตัน และปัจจุบันเทศบาลเมืองหนองสำโรงได้ร่วมกับชุมชนจัดตั้งกองทุนขยะรีไซเคิลชุมชน เริ่มดำเนินการในวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ มีสมาชิกกองทุนทั้งสิ้น ๒๔๐ ราย ทุนเรือนหุ้น ๒,๒๑๕ หุ้น มีเงินกองทุน ๒๒๑,๕๐๐ บาท (ณ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๔) ในส่วนของโครงการเปลี่ยนขยะเป็นทองคำคุ้มครองครอบครัวโดยมีสมาชิกทั้งสิ้น 4,274 ราย สมาชิกมีเงินฝากในบัญชีรวมทั้งสิ้น 351,482 บาท (คนละบัญชีกับกองทุนนำฝากธนาคารออมสิน) มีสมาชิกเสียชีวิตแล้ว 45 ราย (กุมภาพันธ์ 2553 - มีนาคม 2555) โดยที่ผ่านมามีมุ่งเน้นที่การจัดการขยะที่แหล่งกำเนิด ซึ่งเป็นวิธีการจัดการที่ประหยัดและคุ้มค่าสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน แต่ในส่วนของขยะอินทรีย์ที่ย่อยสลายได้มีถึงร้อยละ ๕๔.๕๘ ที่ยังไม่ดำเนินการแนวคิดในการแก้ไขปัญหาขยะอินทรีย์และเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รักษาระบบนิเวศน์ให้อยู่ในภาวะสมดุล เทศบาลฯ จึงได้จัดทำโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการขยะอินทรีย์ในครัวเรือนโดยใช้ไส้เดือนดินในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองหนองสำโรง เพื่อเป็นต้นแบบในการศึกษาและขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อเป็นการลดปริมาณขยะอินทรีย์ครัวเรือน ในเขตเทศบาลเมืองหนองสำโรง
- ๒.๒ เพื่อใช้ไส้เดือนเป็นตัวกำจัดขยะอินทรีย์ในครัวเรือน
- ๒.๓ เพื่อเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงไส้เดือนดินให้แก่ประชาชนในชุมชนต้นแบบ

๓. เป้าหมาย

- ๓.๑ ดำเนินการในชุมชนต้นแบบ ๑ ชุมชน จำนวน ๕ ชุด
- ๓.๒ อบรมเชิงปฏิบัติการแกนนำชุมชนต้นแบบและผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ คน

๔. สถานที่ดำเนินการ

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ณ ห้องประชุมสภา สำนักงานเทศบาลเมืองหนองสำโรง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๑ วัน ในวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕

๖ วิธีดำเนินการ

- ๖.๑ ดำเนินการจัดทำโครงการเพื่อเสนอพิจารณาอนุมัติ
- ๖.๒ จัดส่งโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙
- ๖.๓ จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในโครงการ
- ๖.๔ ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการประชุมเชิงปฏิบัติการเลี้ยงไส้เดือนย่อยสลายมูลฝอยอินทรีย์ในครัวเรือน
- ๖.๕ รายงานผลการดำเนินงานโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเลี้ยงไส้เดือนย่อยสลายมูลฝอยอินทรีย์ในครัวเรือน

๗ รายละเอียดอื่นๆ

- ๗.๑ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒ มื้อ สำหรับผู้เข้ารับผู้เข้าร่วมประชุมและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
จำนวน ๓๐ คนๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท
 - ๗.๒ ค่าอาหารในการประชุม ๑ มื้อ สำหรับผู้เข้ารับผู้เข้าร่วมประชุมและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
จำนวน ๓๐ คนๆ ละ ๗๕ บาท เป็นเงิน ๒,๒๕๐ บาท
 - ๗.๓ ค่าพาหนะสำหรับผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒๐ คนๆ ละ 100 บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท
 - ๗.๔ ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นเงิน ๔,๒๕๐ บาท
- รวมเป็นเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)

หมายเหตุ รายจ่ายทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยกันได้

๘. งบประมาณ

เบิกจ่ายงบประมาณ จากกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยผ่านสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙ อุดรธานี เป็นเงินงบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๙.๑ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองหนองสำโรง
- ๙.๒ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙ อุดรธานี

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑๐.๑ สามารถลดปริมาณขยะอินทรีย์ครัวเรือน ในชุมชนต้นแบบและชุมชนนำร่อง
- ๑๐.๒ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะอินทรีย์ในครัวเรือนโดยใช้ไส้เดือนดิน
- ๑๐.๓ เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงไส้เดือนดินให้แก่ครัวเรือนที่สนใจ ในชุมชนต้นแบบและชุมชนนำร่อง

(ลงชื่อ).....ผู้เขียนโครงการ

(นายชยพล ฉิมพลี)

หัวหน้าฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข

(ลงชื่อ).....ผู้เสนอโครงการ

(นายชำนาญวิทย์ ศรีสุพล)

ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

(ลงชื่อ).....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางสาวกัญญฉัตร กาญจนะ)

ปลัดเทศบาลเมืองหนองสำโรง

(ลงชื่อ).....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายเสกสรรค์ พนาวัฒน์วงศ์)

นายกเทศมนตรีเมืองหนองสำโรง

กำหนดการฝึกอบรม

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการขยะอินทรีย์ในครัวเรือนโดยใช้ไส้เดือนดิน
เทศบาลเมืองหนองสำโรง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕

ณ ห้องประชุมสภาเทศบาลเมืองหนองสำโรง

วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เวลา ๐๘.๐๐-๐๙.๐๐ น. - ลงทะเบียนและรับเอกสารประกอบการอบรม

เวลา ๐๙.๐๐-๐๙.๓๐ น. - กล่าวเปิดอบรม โดย

นางสาวกัญญาณัช กาญจนะ ปฏิบัติหน้าที่ นายกเทศมนตรีเมืองหนองสำโรง

- กล่าวรายงาน โดย

นายชำนาญวิทย์ ศรีสุพล ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

เวลา ๐๙.๓๐-๑๐.๐๐ น. - บรรยายเรื่อง “การจัดการขยะครบวงจร”

โดย นายชำนาญวิทย์ ศรีสุพล ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๑๕ น. - รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

เวลา ๑๐.๑๕-๑๒.๐๐ น. - ชมวิดีโอ เรื่อง “การผลิตปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดินจากขยะอินทรีย์”

- บรรยายเรื่อง “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับไส้เดือนดิน”

โดย นางเรียมสงวน จีวังาม นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

เวลา 12.00-13.00 น. - รับประทานอาหารกลางวัน

เวลา 13.00-14.30 น. - การอภิปรายและถ่ายทอดประสบการณ์หัวข้อ “การเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อกำจัด
ขยะอินทรีย์ในชุมชนต้นแบบ”

โดย นายชยพล ฉิมพลี ผู้ดำเนินการอภิปราย

นายพงษ์ศักดิ์ แสนล้อม ชุมชนแสงทอง

นางสาวกาญจนา บัวสาลี ชุมชนแสงทอง

เวลา 14.30-14.45 น. - รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

เวลา 14.45-17.00 น. - การฝึกภาคปฏิบัติ โดย ทีมวิทยากรภาคสนาม จากชุมชนแสงทอง

- จัดแบ่งกลุ่มผู้เข้าอบรม เป็น ๕ กลุ่ม เพื่อฝึกปฏิบัติการเลี้ยงไส้เดือนดินกำจัดขยะ
อินทรีย์ การสร้างบ้านไส้เดือนดินและการเลี้ยงไส้เดือนแบบบ่อวงคอนกรีต
